

1857

פרוטוקול מס' 127/2
מישיבת ועדת הכספים
מיום ג' י' בתמוז תשי"ז 9.7.57
בשעה 08.45

השתתפו:

חברי הועדה:

- י. גורר - היו"ר
- א. בהיר
- י. בדר
- ש. דיין
- א. הרצפלד
- מ. חזני
- י. ספיר
- ז. סוזאיוב
- י. פורדר
- ז. צור
- ח. רובין

מוזמנים:

- י. בן דרור - מטעם האוצר
- ד. ונגלניק
- צ. קטרון
- י. חניג

סדר-היום:

- א. המשך הדיון בחקציב מטבע חוץ;
- ב. אישור ההעברות;
- ג. חוק הארנונה (תיקון);
- ד. מט עזבון.
- ה. חוק גמלת אשכול

היו"ר י. גורר: אני פותח את הישיבה.

י. בדר:

האם אפשר לדעת מה הצעדים שנעשו, בכדי שדו"ח מס' 7 של מבקר המדינה על מערכת הכסחון, יונח על שולחן הכנסת?

היו"ר י. גורר:

בדעתי להביא את הדו"ח לקריאה וכדיקת חלקים בפני ועדת המשנה עוד השבוע.

י. בדר: אדוני לא יכעס אם נעלה את הענין כחצעה דחופה לסדר היום במליאת הכנסת?

היו"ר י. גורי: ומה יועיל לי אם יכעס?

ח. רובין: היום היונו צריכים להמשיך בדיון על דו"ח מבקר המדינה על הש.ב. חיותי רוצה לדעת מדוע נדחה דיון זה, ולמחי הוא נדחה?

שנית, אבקש להעמיד לדיון בוועדת הכספים שאלת הסובסידיות הארעיות לאינדקס.

היו"ר י. גורי: האם אדוני אינו סבור, שמספיק אם נאמר: סובסידיות ואינדקס, או מדיניות הסובסידיות?

ח. רובין: אני מוכן לקבל את הנוסח שלך. עם זאת אני מבין שמוסכם כי כאחת הישיבות הקרובות נקיים דיון בנושא זה.

היו"ר י. גורי: נכון. אשר לסיום הדיון בדו"ח המבקר, היה בדעתי לעשות היום, אך לא יכולתי מטעם פשוט, כי היה לי יסוד לחשוב שאתמול או היום נוכל לקבל ידיעה ברורה יותר מה דעתה של הממשלה בנוגע לאחת התביעות של ועדת הכספים לגבי מסירת הסכום הכולל של התקציב המוצע לשירות הבטחון, ואיך הוא משתלב במסגרת התקציב הכללי. את התשובה הזאת אוכל לקבל עוד היום. כיוון שכך, היה בדעתי להעתיק את המשך הדיון למחר. אבל קבלתי דרישה ממר פורדר - בשם סיעתו - לדחות את הדיון לשבוע הבא.

ח. רובין: אם המשך הדיון נדחה לשבוע הבא, אני מבקש לקיימו ביום ג' ולא ביום ב'.

מוסכם לדחות המשך הדיון בדו"ח מבקר המדינה על שירות הבטחון ליום ג' הבא.

א. בהור: אני פניתי ליו"ר בבקשה להעמיד לדיון את בעיית עליית מחירו הזבל החימי, ועדיין מחכה אני לתשובה היו"ר.

ח. רובין: אני תומך בבקשה זו.

י. ספיר: אני הייתי מבקש לקבל ממשרד החקלאות אינפורמציה על הנזקים שנגרמו בכרמי גדרה, ומה יש בדעת משרד החקלאות לעשות בענין זה.

א. בחיר: ברצוני למסור הודעה בשם ועדת המשנה לעניני השמל. ביום א' קיימה ועדת המשנה ישיבה ודנה בתכנית הפיתוח ותקציב נוסף להשקעות בשנת 1957/58. הועדה החליטה לפנות למליאת הועדה בבקשה להזמין את שר האוצר ושר הפיתוח לדיון בנושא זה עוד בטרם תגיע הועדה למסקנות בכל יתר השאלות העומחת על סדר יומה, שהן:

- (א) תכנית הפיתוח ותקציב להשקעות;
- (ב) יעול העבודה, שאלת הקימוצים ושאלת כוח האדם;
- (ג) תעריפים ומחיר הדלק;
- (ד) מאזן החברה לשנת 1956/57.

אנו קיימנו דיון בשתי השאלות הראשונות. נעד הפגרא יש בדעתנו לסיים הדיון ב-4 השאלות, ולהביא מסקנותינו בפני ועדת הכספים. אולם מסקנת הביניים אליה הגענו נובעת מהוך הכרת חברי הועדה שבעיית התקציב הנוסף

להמשך עבודת הפיתוח היא בעיה דחופה, שאין לדחותה עד סיום עבודת הועדה. על כן, כהצעה ביניים, אנו מציעים לוועדת הכספית להזמין את טר האוצר ואת שר הפיתוח לדיון דחוף בבעיה זו.

היו"ר י. גורי: עם כל הכבוד לסיכום זה, בייחוד שהוא נתקבל פה אחד בוועדה, ברצוני להביע פקפוקי בנוגע לסדר שהועדה בחרה לעצמה.

כשהקימונו את ועדת המסנה הטלנו עליה לצלול לכל בעיות חברת החשמל, לגבות עדויות ולטמוע מומחים ולהביא בפנינו דו"ח, על מנת שמליאת הועדה תוכל לקיים דיון על דו"ח זה בהשתתפות טר האוצר ושר הפיתוח.

אני מבין שהועדה בחרה לעצמה דרך זו, סציון מר כהיר, משום שהיא חושבת שהענין הוא כל כך דחוף שיש צורך לאלתר להכנס לדיון בטאלה זו של חכנית הפיתוח ותקציב נוסף להשקעות. אני מערער על התכליתיות של דרכי בירור כאלה, כי גם על בעיה זו צריך לדון לאור הדו"ח המלא של ועדת המסנה. על כל פנים, זה רצוני יותר, בייחוד אם אנו שומעט שהועדה עומדת לסיים את עבודתה לפני הפגרה. פירוט הדבר, שאחר כך לא תהיה כל מניעה לכנס את הועדה לישיבה אחת או שתיים לדיון בדו"ח ועדת המסנה.

אטר לתקציב הנוסף, יש להניח שלפני אוקטובר לא יוגש תקציב נוסף, אם בכלל יוגש תקציב נוסף. ובהזדמנות זו אני רוצה להביא לידיעת הועדה, כי טר האוצר סיפר לנו שבתוך שיחותיו עם מבקר המדינה, הם הגיעו לידי מסקנה שתקציב נוסף הוא הכרחי, וצריך להכניסו למסגרת תקינה, כדי שאפשר יהיה להגיש סני תקציבים נוספים: האחד באוקטובר והשני בפברואר. מכל מקום בין אם זה טוב ובין אם זה רע, יהיה תקציב נוסף, אבל לא לפני אוקטובר. עד אז ועדת המסנה תסיים עבודתה, תגיש את הדו"ח, ובמידה ונראה צורך להצמיד את הדיון לדיון בתקציב הנוסף - לא יהיה כל מניעה לכך.

י. ספיר: חברת החשמל הנה חברה ממסלתית כיוון. חברה זו בנתה חכנית של פיתוח והשקעות בהמלצת הממשלה. מתברר שכל התקציב לסנת 1957/58 נאכל כברן והחברה עומדת בפני צורך של 15 מליון לירות נוספים, אחרת לא תוכל להמשיך בעבודתה. היא פונה לוועדת הכספית, וועדת הכספית בודקת את הענין ומגיעה למסקנות שהענין דחוף וצריך לקיים דיון דחוף.

אני סואל, האם כל זה אינו ידוע לממשלה? האם הממשלה אינה אחראית לקר? חשב הממשלה, תבדוק את הענין וחביא לכנסת או לוועדת הכספית הצעה מתאימה.

אני חושב שחברת החשמל נכנסה למצב קשה של גרעונות ותעריפים בלתי-ריאליים. דבר זה מחייב בדיקה. השאלה היא, איך זה ייעשה, אפשר למנות ועדה מיוחדת שתטפל בחברת החשמל.

היו"ר י. גורי: זוהי הועדה סמנינו.

י. ספיר: לא בדרך זו, החברת החשמל הזמינה אותנו.

היו"ר י. גורי: כיוצד הוקמה ועדה זו? עוד בחורף, כאשר התעוררה שאלת העלאת התעריפים, מנינו ועדת מסנה, ועדת המסנה הביאה בפנינו דו"ח, ואמרנו שאנו רואים זאת כשלב ראשון ואנו מבקשים מהועדה להמשיך בעבודתה ולבדוק את כל בעיות חברת החשמל, כפי שניסת אוחן היוסמר בהיר. הועדה ניגשה לעבודתה, והיא צריכה להגיש לנו דו"ח מלא. הועדה לא הוקמה עקב הסיוור שערכה חברת החשמל; להסך, הסיוור היה כתוצאה מעבודת הועדה.

י. ספיר: אני מציע שבענין הנוגע להשקעות נוספות, נודיע לממשלה שקיימת בעיה כזאת, והועדה מצפה להפעל הממשלה.

י. בן-דרור:

ביחס לתקציב ההסקעות של חברת החשמל, בטעם שהוגש התקציב לכנסת, היה ברור - ואם אינני טועה - נאמר שהתקציב של חברת החשמל אינו מסדיר את העניין והמחלבה היתה להוציא אמיסיה נוספת לחברת החשמל. נכון שלאחר הוצאת האמיסיה של הסכון, אפשרות הוצאת אמיסיה של חברת החשמל עומדת בספק גדול. אולם ברור לממשלה, שהיא צריכה לבוא בהצעה לפתרון הבעיה בשנה זו, והיא מספלת בזה. וברגע שתהיה לה הצעה - היא תביא אותה בפני הכנסת.

י. טפיר:

אני מציע שועדת המסנה לא תספל בכל הכסף הזה.

א. בהיר:

מכיון שרוצדורלית ברור, שהצעה לתקציב נוסף צריכה להיות מובאת לוועדה על ידי האוצר. אבל יחד עם זאת, ועדת הכספים חרבה ממטגרת פרוצדורלית זונמקרים רבים היה היתה הגורם היוזם. במקרה זה החלטנו להקיים ועדה משנה קבועה לעניני החשמל.

היו"ר י. גורי:

לא ועדה קבועה, אלא לצורך הגשת הדו"ח.

א. בהיר:

והבקור של מליאת הועדה בחברת החשמל היה כתוצאה מכך, שראינו צורך שכל חברי הועדה יהיו במקום ויראו את הדברים.

ואשר להצעת ועדת המסנה ביחס לתקציב נוסף, אינני רואה בזה כל פטול, כי אני חושב שכל חבר ועדה יכול להציג לשר האוצר את השאלה: מה ביחס לתקציב נוסף להשקעות לחברת החשמל? אין בזה משום התערבות בעניני חברת החשמל, ואף לא בגיעה בסמכויות האוצר. בוועדת המסנה השתתף משקיף מטעם האוצר והוא בודאי מסר לשר האוצר כי הועלתה שאלה זו, ונוסף לכך אנו העברנו את הפרוטוקול לשר האוצר.

השאלה העיקרית היא - האם אנו מניחים שהענין הוא כל כך נכבדן שכדאי לקיים בו דיון נפרד, מבלי לקשרו עם בעיית המאזן ושאלת החערופיר, כי דברים אלה באמת אינם קשורים זה בזה. לי נדמה, כי היה טוב אילו נתנו לענין זה זכות עדיפות.

היו"ר י. גורי:

אפשר ללכת בדרך פשוטה: להעביר לשר האוצר את הפרוטוקול של ועדת המסנה, ולהפנות תשומת לבו לבעיה זו; לציין שועדת המסנה מטפלת בהיקף רחב יותר של הבעיות, ובשלב זה היא רואה צורך להפנות תשומת לב הממשלה לבעיה זו, והועדה היתה מודה לו אם יביא לידיעתה מה יש בדעת הממשלה לעשות בענין זה.

גם אם נלך בדרך זו, אין כל מניעה לשאול את שר האוצר על כך כאשר יופיע בפנינו ביום ד' הבא.

א. בהיר:

אני מוכן לקבל דרך זו.

ש. דיין:

אני מציע להעלות על סדר היום של הועדה את שאלת מחיר המיים לחקלאות.

ח. רובין:

בתקציב יש סכום של 10 מליון לירות המיועד לקליטת עולים. אני מציע שנדון בחלוקת הסכום הזה.

היו"ר י. גורי:

אני חושב שענין זה צריך לבוא לאשורה של הועדה. אבל נשמע מה בפי הממונה על התקציבים.

י. בן-דרור:

ועדת השרים הכלכליים סיכמה את הדיון בנושא זה, ועתה הוא נמצא בממשלה. ברגע שהממשלה תסכם את הדיון, באופן טבעי יובא הדבר לאשור ועדת הכספים.

היו"ר י. גורי:

אם הכניסו 10 מליון לירות לקליטת עליה, יתכן שהשמוש בכספים אלה דוחק, ואז יכול מאד להיות שכבר החלו בהוצאת הכספים או בהתחייבות עליהם. תמיד כאשר אנו מגיעים לדיון זה מתעוררות בעיות פורמליות וטענות צודקות, שהאוצר - מתוך לחץ הארכים - החל להוציא כספים עוד לפני שהדבר בא לאשורה של ועדת הכספים. אני שואל, האם גם הפעם לא נעמוד בפני ויכוח כזה?

ח. רובין:

אינני מעוניין שועדת הכספים תגיע לדיון בעניין זה לאחר שלמעשה, אם כי לא להלכה, הכספים יוצאו הסכום הזה אינו מיועד למשרד מטוייט, אלא הוא נתון לחלוקה בין המשרדים השונים. וברור שהכספים אינם נמצאים במקרה. לכן משאלתי היא, שועדת הכספים תעסוק בזה כל עוד יש לה אפשרות להשפיע על חלוקת הכספים.

היו"ר י. גורי:

איננו יכולים לתבוע מהממשלה שתביא בפנינו עניין חלוקת הסכום עוד לפני שסוכם הדבר בממשלה. מה שאני יכול לעשות הוא, לפנות לשר האוצר ולשאל: מתי תסיים הממשלה את הדיון בעניין זה ותביא הצעתה בפני ועדת הכספים.

י. בן-דרור:

אני רוצה להפנות חשומת לב הועדה, כי הואיל ורוב הכספים הולכים לסעיפים שיש להם כבר סכומים בתקציב הכללי, אין צורך להוציא כספים על חשבון ה-10 מליון לירות, כי אם אנו מקציבים סכום נכבד לתעסוקה, עד שמשרד העבודה לא הוציא את הסכומים שיש לו בתקציב לתעסוקה, אין צורך להוציא דוקא מה-10 מליון לירות אלה. משום כך לא הקדמנו שום סכום על חשבון 10 מליון לירות לאף משרד, למרות שישנם כמה סכומים המוסכמים על דעת ועדת השרים הכלכליים ועל דעת הממשלה. במידה ואנו מקדימים סכומים, לפי פרוצדורה שסיכמנו עם מבקר המדינה, אחם מקבלים העתק מכל מקדמה על חשבון התקציב.

היו"ר י. גורי:

אני בכל זאת חשב שכאן יכול להיות רקע לקוליזיה בין ועדת הכספים והאוצר, ולכן היה רצוי מאד שהדבר יוגש לוועדת הכספים בקצר מהיר ככל האפשר.

י. בן-דרור:

ברגע שיאושר הדבר בממשלה, נביאו בפני ועדת הכספים.

היו"ר י. גורי:

האט זה יהיה לפני צאתנו לפגרא?

י. בן-דרור:

אם לא יהיו עכובים מיוחדים בממשלה, עשוי הדיון בעניין לה הסתיים ביום א' הבא או בעוד שבועיים.

היו"ר י. גורי:

תשובתו של הממונה על אגף התקציבים חזקה אותי בדעתי, שלא יזיק אם נכתוב לשר האוצר בעניין זה.

אנו עוברים לסדר היום - תקציב ההוצאות של

תקציב מטבע חוץ.

תקציב ההוצאות של תקציב מטבע חוץ

י. פורדר:

בסעיף דוידנדות וזכויות אחרות הגורם הקובע הוא גורם הזמן. אינני יודע מהי הפרקטיקה היום, האם מקציבים מיד את הסכומים? אם אספה כללית מחליטה לשלם דוידנדה של 5-6 אחוז,

י. בן-דרור:

כן.

י. פורדר:

מי צריך לאשר זאת ומה הם התנאים הנדרשים?

י. בן-דרור:

הועדה למטבע חוץ היא המאשרת, ואם המפעל הוא מפעל מאושר, התנאי הוא - שהמפעל באמת הכניס

רווחים אלה.

מ.א.

ז. סוזאייב:

הסעיף "החזקת משרדי חברות בחו"ל", האם הוא כולל חברות פרטיות או גם חברות ממשלתיות?

י. בן-דרור:

הוא כולל גם חברות פרטיות וגם חברות ממשלתיות; הוא כולל את חברת "קרגל", מפעל ים המלח והמועצה

לשיווק פרי הדר.

ז. סוזאייב:

אני הייתי מבקש להמציא לנו את החלוקה בין חברות ממשלתיות וחברות פרטיות.

י. פורדר:

ביחס להקצבת מטבע זר לסטודנטים, הייתי רוצה לדעת האם יש לנו אינפורמציה כמה סטודנטים לומדים בחו"ל וכמה מהם חוזרים ארצה.

היו"ר י. גורי:

ברצוני לשאול מספר שאלות:

(א) הייתי רוצה לקבל הסבר נוסף על הסעיפים: "חמלוגים ודמי פטנטים זרים", "זכויות מחברים זרים" "העברת שכר דירה לחו"ל.

(ב) בעקבות שאלתו של מר פורדר ביחס לסטודנטים, הייתי רוצה לדעת מהי המדיניות שנחגגשה באופן סופי לגבי מתן עזרה במטבע חוץ לסטודנטים משתלמים בחו"ל?

(ג) אינני מבין את הסעיף "אש"ל והוצאות רפואי", מי הם הסוביקטים שלהם צריך לחת כספים אלה. טמוך לזה ישנו הסעיף "אשל והוצאות רפואי מכספי השלומים", שגם הוא אינו מובן לי.

(ד) סעיף נוסף שאף הוא אינו ברור לי הוא - מומחים במפעלים פרטיים. אני מבין שאלה הם מומחים זרים המועסקים במפעלים בארץ ומקבלים הוצאות במטבע זר. הייתי רוצה לדעת בכמה מומחים מדובר, באיזה מפעלים הם עובדים וכמה הם מקבלים.

א. בהיר:

ברצוני לשאול מספר שאלות:

(א) בטעיף הרביית מופיע סכום של 13 מליון לולר רבית. אם אינני טועה, בחקציב הרגיל יש סכום גדול יותר בלירות ישראליות.

י. בן-דרור:

טעיף זה כולל גם חובות בלירות.

א. בהיר:

(ב) אני מבין שמטעיף הרביית צריך להוסיף לספנות אותו חלק רבית שמשלמים בעבור סעיף הספנות. האם זה נכון או לא?

(ג) אינני מבין את חשבון ההובלה הימית. ולכן הייתי רוצה לקבל הסברים נוספים על אלה שבדברי ההסבר.

הסכום 2,6 מליון דולר המופיע בטעיף בטוח, האם זהו הסכום נטו או ברוטו?

י. בן-דרור: יש לנו גם הכנסות.

א. בהיר:

הטעיף "משרדים וסוכנויות ממשלתיות" אני מבין שהוא סעיף בטחון. אני רוצה לדעת אם הוא כולל

דברים נוספים על בטחון?

י. בן-דרור: כן.

י. בן-דרור:

אני אשיב על השאלות בהתאם לסדר הסיפיה המופיעים
בחקציב.

זה בערך מתאים לחקציב
לירוח תשלום ריבית.
אשר לרביית על חובות המדינה, בחקציב בלירוח,
במטבע חוץ, כי החקציב בלירוח כולל 22,5 מליון

מטבע זר.

א. בהיר:

כאשר עשו את חשבון הספנות, לא הכניסו את ה-3
מליון לירוח ריבית.

מר מועלים:

ועוד מליון על חשבון התעופה.
בדברי ההסבר של הוצאות הספנות יש חשבון כללי,
ובו כלולים 2 מליון לירוח על חשבון הספנות

א. בהיר:

האם האמורטיזציה נכללת בחשבון הספנות?

י. בן-דרור:

לא.

א. בהיר:

מהו חשבון האמורטיזציה?

י. בן-דרור:

אני מוכן להמציאו בכתב.

פטנטים זרים" כולל את כל הרוילטיס שאנו משלמים לחו"ל בעד שימוש בפטנטים
ודמי
אשר לטאלוחיו של מר גורי, הסעיף "תמלוגים ודמי
זרים"

א. בהיר:

אולי חתן דוגמה?

י. בן-דרור:

אני חושב שיש מעט מאוד מפעלים בארץ שאינם
משלמים רוילטיס; לדוגמה: מפעל קייזר פריזר,

מפעלי הצמיגים וכו'.

הסעיף זכויות מחברות זרים כוללתשלומים בעבור
הרגומים של ספריה זרים או בעבור שימוש בחקלטים ברדיו.

היו"ר י. גורי:

כיצד מסתדר הדבר, האם על יטוד בקשות המופנות
לאוצר?

י. בן-דרור:

כן.

היו"ר י. גורי:

ומי מאשר את הבקשות?

י. בן-דרור:

האגף למטבע חוץ.

הסעיף "העברת שכר דירה לחו"ל" כולל תושבים זרים
שיש להם רכוש בארץ ויש להם זכות לקבל את שכר הדירה במטבע חוץ.

אשר לסעיף ההובלה, התשלום לחברות ההובלה נעשה
בסעיף מרוכז, אבל היות והחוב החקציבי נעשה לאורך כל הסעיפים, הוא
מופיע כאן בפחתה.

א. בהיר:

הוצאות ההובלה של היבוא מטחמות ב-34,7 מליון דולר
כמה מזה משתלם לחברות זרות?

י. בן-דרור:

מתוך הסכום הזה ההכנסה של החברות הישראליות בלירוח
ובדולרים היא 25 מליון דולר. נכון שתלק מההכנסה

בדולרים איננה באה רק מהובלת סחורות שלנו, אלא זה כולל גם טרמפ וגם
הנבלת נוסעים.

א. בהיר:

אני מבקש מהאוצר להמציא לנו ניתוח מלא של מצב
הספנות על הוצאות וההכנסות.

(המשך הישיבה רשמה אמ)

לפני כן דעם ס.א.
מ.מ.

השאלה היא: אם טך של 3,5 מיליון דולאר אינו יכול להיות בסיס להסדר בענין זה?

א. בהיר:

בינתיים לא. לטעם כך דרוש הון רב ועל כל חברה יהיה לקחת ריסק גדול.

מר ד. בן-דורון:

מי הדואג לכך באוצר?

א. בהיר:

יש ספק על הבטוח ויש באגף מטבע חוץ יחידה המטפלת בכך.

מר ד. בן-דורון:

מדינה כישראל הטוציאה 3,5 מיליון דולאר לסנה במטבע חוץ בקשר עם עסקי הבטוח, נדמה לי כי באסדר מטלכתי מרוכז אפשר להעביר בארץ לפחות חצי מהסכום הזה בטביל השקעות.

א. בהיר:

השאלה באמת ראויה לחשומת לב. יתכן ותשובת האוצר היא, שבענין זה התשובה ברורה - שלילית, אולם יתכן ותשובת האוצר תהיה, שבינתיים אין לו תשובה על כך וברבות הזמן תינתן התשובה לבעיה זו.

היו"ר י. גורי:

מי אפשר לדרוש מחברות הבטוח לבטח בקנה-מידה יותר קטן בחו"ל ולא להעביר מטבע, כי מי חברה יודע בדיוק את גודל הריסק. נכון שאולי יש אפשרות ללכת בכיוון של ביטוח מסנה על ידי חברה מסליתית, ועל כך המדובר. אין זו בעיה שאפשר לפתרה כנקל ועל רגל אחת. יש לזה גם קשר ליחסים שבמדינות אחרות. להחרונה דובר על כך רבות. התחלנו בבטוחי הממשלה. אותם אנו עושים, בחלקם הגדול, בדרך פנימית ונושאים עלינו את הריסק על ידי קרן בטוח פנימית.

מר ד. בן-דורון:

כן אין לשכוח שנוסף על החברות הישראליות יש בתוך שוק גדול של חברות זרות המחזיקות בארץ סוכן. מי אפשר לסגור את החברות האלה, אם כי כל מטפס בחו"ל.

א. בהיר:

אני מציע שוועדת הכספים תשמע מנציגי האוצר סקירה מקיפה על בעיה זו. נדמה לי שאפשר להרוויח בענין זה לא מעט וליצור על ידי כך קרנות להשקעות.

מר ד. בן-דורון:

אני ממשיך בתשובותי. אשר למשרדים וסוכנויות מסלתיים. בתוך הסכום הזה יש סכום מסויים לבטחון. נוסף לכך לתירות, אוצר, משרד החוץ, משלחת הקניות בקאן, הוצאות מלווה הפתוח, משרד המשטרה ועוד כמה סעיפים קטנים. שגם הם יחד מצטבעים לסכום לא טבוטל.

אשר לאש"ל והוצאות ריפוי. במידה והאיש מקבל אישור להתרפא בחו"ל הוא מקבל הקצבה גם לשם תשלום הוצאות הריפוי וגם לקיומו. נדמה לי כי הוא מקבל 10 דולאר ליום.

מוטחים בטפעלים פרטיים. אין בידי הרשימה. אני מאכן להטציא לוועדה את הרשימה המפורטת.

היו"ר י. גורי:

אנו עוברים לדלק.

הסכום שהיה דרוש לנו לדלק הסתכם בסך של 43 מיליון בערך. העלנו זאת ל-60. אני שואל: האם זה בעקבות עליית מחירים או בעקבות גידול התצרוכת?

מר ד. בן-דורון:

המעט הכל - עליית מחירים.

ידוע לנו שמחירי ההובלה ירדו. האם זה לא יבוא לידי ביטוי?

י. ספיר:

לדאבוני תקציב זה התבסס על מחירים שהיו יותר נמוכים מאלה שהיו בטצימות.

מר ד. בן-דבורה:

ו. סוואיבי:
הרושם המתקבל מכל השבועונים הכלכליים שהירידה במחירי ההובלה היא גדולה, ושמעוררות הרבה שאלות לגבי כל סערכת המסך שלנו. אני חושב שמן הרצוי היה שתקבל וועדת הכספים חומר עיוני, מספרים על המחירים שהיו לפני משבר סואץ, אחרי משבר סואץ ופירוט על אופן הכנת תקציב מטבע זר שלנו בענין זה. אחר-כך נעבור ללירות ישראליות ונדע מה השפעת הירידה הזאת על המחירים בארץ.

שאלתך היא על מישור אחר לגמרי - תקציב המטבע הישראלי.

היו"ר י. גורני:

אני שואל: לפי מצב העניינים היום מתקבל הרושם שכבר עתה אפשר לנחש אם תישאר רזרבה אם לא?

ו. סוואיבי:

מר ד. בן-דבורה:
היום עוד לא ירדת המחירים עליה הסובר היא בהשוואה למצב שהיה אחרי סואץ, אולם אנו עומדים עדיין במחירים יותר גבוהים מאלה שהיו בחדישים אוגוסט-ספטמבר 1956. לפי רמת המחירים היום אין לנו עדיין רזרבה. יש הסבורים שאם נטיה זו תימשך - יתכן ותיווצר רזרבה כזאת. ברור שאם תישאר רזרבה אשתדל להפנותה לסעיף טובות, אולם אם יוחלט על הוצאה אחרת - נביא את הדבר לוועדת הכספים.

בשנה שעברה הקטנו את המלאי, ואילו המלאי לא היה מופיע טך של 44 מיליון אלא של 50 מיליון, ואילו לא באנו השנה להחזיר את המלאי - הטכום שהיה מופיע לא היה 60 מיליון אלא 54 מיליון בלבד. בשנה זו הגדלנו את המלאי, ואשתקד - הקטנוהו.

י. ספיר:
הייתי רוצה לקבל תשובה מלאה: מה סמוך הסכומים המלה הם הגדלת מחירים להובלה ולפי איזה סודר? בכמה היפיע ענין רוטיה שעדיין לא נשתנה? לפי איזה מחירים ומה הם המחירים היום? אם מתקבל תשובה כזאת נוכל לדעת למה עלינו לצפות השנה.

מר ד. בן-דבורה: טוב.

היו"ר י. גורני: אנו עוברים להתחזקת ומיקונים.

י. ספיר:
מה משתלכת בעיה רצינית של התעשייה המקומית. לכאורה הסכומים הניתנים לחלקי חילוף צריכים להיות גדולים משנה לשנה. אולם לא כן הוא. כנראה רוב חלקי החילוף מיוצרים בארץ ומינם טובאים יותר מבחוץ. יוצא שכמות חלקי החילוף בשביל התוצרת המקומית לא תגדל. הטכום המיועד יקטן ב-300 אלף. הוא הדין לגבי חלקי החזקה ציוד חקלאי.

אגב אני רוצה להעיר, שבעיית התעשייה המקומית בחלקי חילוף מהווה טחית מנקודות התורפה של התעשייה שלנו. ברובם הגדול חלקים אלה אינם טובים, ולצדדי הגדול גם יקרים. הסדיניות שבוהגים בה בכל המשרדים הממשלתיים היא טדיניות דרקוניות. אפילו בתקופות נטיון ניתן לתעשיות מקומיות עידוד כזה שיש בו כדי לסצע את הצורך וההכרח לשפר את התוצרת.

עובדה היא שיש מחסור טמויים בחלקי חילוף, פחות מאשר בעבר, אולם יש גם איום חלקים שאי אפשר להשיגם, ובעיה שניה - בעיית הטיב.

א. בהיר: אני רוצה להעלות שתי שאלות: (א) מחיר חלקי החילוף

בארץ; (ב) ייצור חלקי החילוף. במספיק המחירים יש התקדמות לגבי המצב שהיה לפני. כאשר דולאר של חלקי חילוף הגיע ל-10 ל"י. גם היום מחיר הדולאר הוא מעל למחיר שמותר לטכום.

אנו רואים פה נטיה להקטין את הקצבות. אנו עדיין
לנטיה כזאת לאורך כל החזית, אולם פה אני רוצה לשאול: האין אנו סובלים
ליצור עוד הפעם מצב של מחסור בחלקי חילוף?

ועתה לשאלתי השנייה - שאלת הייצור. אני שומע
על חלקי החילוף המיוצרים בארץ גם דברים טובים, אולם עיקר הוא, שגם
פה אני רואה הקטנת הייצור.

מר ד. בן-דורנר:

מכרוך את שאלותיהם של שני השואלים יחד.
בשנת 1956/57 עברנו על תקציב חלקי חילוף
ונתנו הקצבות מיוחדות לחלקי חילוף ולחברים לצורך צבירת סלאי לרגלי
המצב הטייחך שהיה בתקופה ההיא. השתמשנו איפוא בסלאי זה בשנה זו מבלי
שנחדש את הסלאי. אין איפוא כל כוונה ליצור מחסור בחלקי חילוף. אנו
השתמשנו פשוט באותו סלאי שרכשנוהו לצורך התקופה המיוחדת שהייתה לנו.

אשר לאותם החלקים שאי אפשר להשיגם במוסכים.
זו כבר שאלתם הפנימית של המוסכים. יש סכונות אינן בשימוש רחב,
ולא כדאי לעוסקים בכך להחזיק חילוף.

נכון שמצד אחד יש לשמור ולהגן על תוצרת הארץ,
אולם מצד שני אתה בא ומוטר - התוצרת היא גרועה. צריך איפוא לקבוע
טחיר סטויים לחלקי החילוף הטובאים מבחוץ כדי לעודד את השיטט בתוצרת
הארץ. זה בהחלט שטח שהארץ מסוגלת לפתחו, וזו אחת הסיבות להקטנת יבוא
חומרי הגלם.

הינ"ר י. גורני:

עומדת לפנינו השאלה באיזו מידה באה התעשייה
הסקוסית לשרת את הצרכים שלנו ובאיזה קצב ובאיזה
טיב היא עושה זאת. לא תמיד עולים הדברים בקנה אחד.

א. בהיר:

צריך למצא את שביל הזהב.

הינ"ר י. גורני:

אם אינך יכול להסדיר את העניין בהתאם לחוק הברזל של
ההיצע והביקוש, לפניך שתי דרכים: אחת - הלאספה;
שניה - קיצוב.

א. בהיר:

יש גם דרך שלישית: סתן רשיונות לגופים הזקוקים
לחלקי חילוף.

מר ד. בן-דורנר:

אין צורך. הדברים מסתדרים טאליהם.

הינ"ר י. גורני:

אנו עוברים לפרק המטפל ביבוא לצרכי בריאות וחיינו.

ס. חזני:

כאשר עוברים על פני הקיוסקים ורואים את החוברות
המציירות הלועזיות, אותה ספרות קלוקלת..

מר ד. בן-דורנר:

אתה מציע לאסור?

ס. חזני:

במידה והדברים מגיעים סחו"ל, ויש גם שאלה של
דולארים, אפשר להגביל את הדבר בדרך אדמיניסטרטיבית.
זה פשוט משחית את בוף הרחוב ואת הקוראים ומרעיל את האויר.

מר ד. בן-דורנר:

זו בעיה עדינה ביותר. איני יודע איך תוכל הממשלה
לקבוע: עתון זה בבחינת סותר ועתון זה בבחינת מסור.

א. הרצפלד:

על אף הגידול הגדול של האוכלוסיה שלנו הצטמצם
וקטן תקציב האספקה לבריאות. מדוע?

מר ד. בן-דורנר:

גם זו שאלה של סלאי.

היו"ר י. גורי:

אנו עוברים לפדק הבא: סזון וחטרים לייצורו.

ס. חזני:

אשר לגרעינים וקמחים לאדם, המספר הכולל גדול בהשוואה לאוסדן של השנה הקודמת כשל עליית האוכלוסיה, אולם הוא יותר קטן בהשוואה להוצאה לטעשה.

סר ד. בן-דבנר:

גם זו שאלה של סלאי ומחירים.

ס. חזני:

מה טידת הצריכה לנפש בכלל? היש עליה או ירידה? האם על ידי דיכוי ירקות ופירות יורדת הצריכה של הקמחים?

סר ד. בן-דבנר:

בגלל עליית מחירי הלחם ירדה התצרוכת, ובעיקר - בכיוון הלול. גם השימוש בירקות, גידולי תפוחי-אדמה והאורז הנסכר באופן חופשי מקטינים את הצריכה ליחידה. בסה"כ זה ירד ס-14,5 קילו לנפש לחודש ל-14,2 קילו לחודש לנפש.

ס. חזני:

אשר לסוכר. איפה מופיעה בתקציב ההשפעה של בית-החרושת בעפולה? נדמה לי כי היא אינה באה בכלל לידי ביטוי. להיפך, האוסדן עוד יותר גדול משאשתקד.

סר ד. בן-דבנר:

המחיר עלה ב-50% ויותר.

ז. סונזאייב:

אשר לחיטה. איבני יודע אם המספרים הם מדוייקים. לפני כמה שנים הייתה הצריכה הממוצעת לנפש לחודש מסביב ל-10 קילו. במקומות מסויימים הגיעה הצריכה ל-8,5 ואילו במקומות אחרים ל-10 קילו. כנראה זה כבר במקומות בהם יש לולים. על כל פנים השאלה היא: האם שפע המזון היום הביא להקטנת צריכת הלחם בטידה כזאת? נדמה לי שהמספרים שקבלנו אינם סציאותיים. על כל פנים במשרד המסחר והתעשייה מתנהלת מדי חודש בחודשו סטטיסטיקה בעניין זה, ואפשר לקבל את החישובים.

אשר לשקים לאריזת חיטה. הכסויות אינן יותר גדולות. חלק גדול אנו מביאים בתפזורת וקטינים את הטפול בחיטה בשקים. מאין היטוא באה העליה?

סר ד. בן-דבנר:

אשר לסוכר לבן וחום. אני רוצה לדעת מה הכדאיות בהבאת סוכר חום ועיבודו בבית החרושת לסוכר לבן? מהם ההבדלים במחירים?

אני רושם את השאלות.

ז. סונזאייב:

שנים מתנהל ויכוח בין העדות השונות על דג-סלוח ולקרדה. יש חלק של האוכלוסיה, עדות המזרח, שאינן אוכלות דג-סלוח ובהפך הטחירים הם רואים אפליה. הדגים הטלוחים באים במסגרת התקציב הרגיל לפי שער של לירה ושמונים, בה בשעה שהלקרדה מובאת במסגרת היכוח החופשי. בצדק טוענים אוכלי הלקרדה שדואגים למלה האוכלים דג-סלוח ומביאים אותו בשפע ובמחיר זול, ואין דואג למלה המוכלים לקרדה ואינם טועמים דג-סלוח.

סר ד. בן-דבנר:

ההגיון הוא פשוט: דג-סלוח הוא מצרך הכלול במינדכס ולקרדה אינה מופיעה במינדכס.

ז. סונזאייב:

בכל זאת אני מביע את השאלתי שיימצא שביל הזהב. אולי נוריד במקצת את ההיטל על הלקרדה כדי שלא יהיה המרחק כה גדול. עובדה היא כי בכמה סוגי מזון מקופחת דווקא אותה אוכלוסיה שאסור לקפחה, וזאת בגלל חישובי מינדכס. עניין האורז למשל. יש לחשוב על כך. גם האורז לא נסכר במסגרת היכוח הרגיל, וגם פה יש טענות.

אין לי פתרונות, אולם חייבים אנו לחשוב על פתרון הבעיה, כדי לא ליצור מעין מפליה.

אני מבקש את ב"כ המנכ"ל ואת היו"ר להפנות את תשומת לב משרד המסחר והתעשייה לענין זה ולבקש ממנו הסברים על הפעולות הפתרון בכיוון זה.

היו"ר י. גורני: יש לי הערות לפרק זה אולם מעדיף לעשותן במסגרת היד.

ז. סנזאייב: ועוד, נדמה לי כי הגיע הזמן לשנות בטקסט את הרגלי האכילה והתזונה בסדינה, אם יש לנו שפן - יש להגדיל את האוכלוסיה לצרכו. אפשר לעשות זאת על ידי פרסומת, סודעות, פניה לפטריוטיזם ועוד. אני יודע שאין זה נושא לדיון בוועדת הכספים, אולם כסופו של דבר זה מתבטא בכסף. נדמה לי כי לא עושים מספיק כדי לשנות את התפריט בסדינה בהתאם לצרכי המשק הלאומי.

היו"ר י. גורני: בנקודה זו בפסיק, בישיבה הבאה נדון בפרק - חמרי גלם לייצור חקלאי.

2. אישור העברות.

היו"ר י. גורני: לפנינו סכתנו של המסונה על התקציבים מס' ה' 27/ סיום 4.7.57 בתשובה להצעת שר החקלאות בדבר הכנסת השנתיים בתקציב משרדו. (קורא).

ההצעה לאשר השנתיים בתקציב משרד החקלאות - בתקבלה. לפי סכתב מס' ה' 27.

היו"ר י. גורני: סכתב שני של המסונה על התקציבים מס' ה' 26/ סיום 4.7.57 גם הוא בתשובה להצעת שר החקלאות בדבר הכנסת שנויים מסויימים בתקציב משרדו. (קורא).

ההצעה לאשר השנתיים בתקציב משרד החקלאות לפי סכתב מס' ה' 26 - בתקבלה.

היו"ר י. גורני: סכתב שלישי של המסונה על התקציבים מס' ה' 23/ סיום 1.7.57 גם הוא בתשובה לסכתב משרד החקלאות בדבר הכנסת שנויים בתקציב פתוח-חקלאות לשנת הכספים 1957/58 (קורא).

ההצעה לאשר השנויים בתקציב פתוח-חקלאות לפי סכתב מס' ה' 23 - בתקבלה.

ס. חזבי: משרדו את ההעברות, אולם אני מבקש לקבל פרטים על רשות החולה. איני מבין למה יש צורך בשתי רשויות. ועוד, לצורך התכנית האנדרת להוסיף 50 אלף דונם שלחין מתוך 100 אלף דונם תופסת בודאי החולה מקום נרחב ביותר. אני שואל: האם זה משתלב בתכנית או שזה דבר בפני עצמו?

ז. סנזאייב: לזה אני מוסיף: איך מבצעים את העבודות ב"החולה"? מי בפועל? האם הממשלה? היש קבלן משנה? האם סוחרים את העבודות במכרזים?

מיני יכול לתת חשונה על הרכב רשות החולה. הדבר
לא ידוע לי. אברר ואודיע לוועדה.

מר ד. בן-דבון:

ז. סוזאייב:
במחד האישורים הוזכר פרדס בית-דבון. אני מבצע
את שאלתי שפרדס זה ייטכר. אני מבקש את הינו"ר
לפנות אל משרד החקלאות ולשאלו: לים מה מחזיקה המדינה ברכוש זה ומינה
מוכרת אותו ומה הסיבות לאי-סכירת הפרדס?

הינו"ר י. גורי: טוב.

3. חוק הארנונה (תיקון)

הינו"ר ש. דיין:
בקשר לשאלה של פטור מחובת תשלום הארנונה על
אובייקטים שוויים פחות מחמש מאות ל"י טוצע
בחוק לתת ברירה בידי בעלי רכוש בשווי כזה לבטח את הרכוש או לא לבטחו.
במקרה שהם בוחרים במפשרות השנייה לא יהיו זכאים לקבל פיצויים.

ועדת המסנה היתה בדעה שאם משחררים רכוש בשווי
קטן מחובת הביטוח אין לטבוע מהם את הפיצויים. אולם לאחר הביאורים
שסמעה מטעם המוצר הסניטה לא להכניס תיקון בכיוון זה להצעת החוק המנוחה
על שולחן הוועדה (שתקפה רטרואקטיבי מיום 1.4.56) ובסקום זאת להסליץ
בפני המוצר להכניס בתיקונים שיוצעו על-ידו לכנסת לקראת שנת 1.4.57
הוראה לפיה יהיו בעלי רכוש עד 300 ל"י פטורים מחובת תשלום הארנונה אך
זכאים לקבלת פיצויים.

הינו"ר י. גורי: יש לתקן את הנוסח ולכתוב: כשכל רכושם 300 ל"י.

ש. דיין: נכון.

מ. חוני:
דבר נוסף. על שולחן ועדת המסנה טונחות שתי תביעות
המטכות לדעת על ידי כל הוועדה: א) להקטין את
שעורי התשלום השוטף בכמה מישווי ספר מובהקים ביותר; ב) להגדיל את
שעור הפיצויים מ-75% ל-90%, וזה מבזקי הסתגנות. הייתי רוצה ששני
הדברים האלה יסגרו את פתרונם עוד לפני הפגרה, ואם לא - הרי שיהיה
להם חוקף רטרואקטיבי.

מר ש. בוק:
אין כאן כל צורך בתיקון בחוק ובתקנות. השאלה
המעוררה בוועדה ועל יסוד החלטת הוועדה חוקנו התקנות.
ולפיהן יש רשות לשר המוצר לסגור לשלם פיצויים אפילו בגובה של 100%.

א. הרצפלד:
אם כך הרי שיש להפנות שאלה לשר המוצר שלגבי
ישווי ספר סטוייסים יועלה גובה הפיצויים מ-75%
ל-90%.

הינו"ר י. גורי:
יש לכתוב לשר המוצר סכתב המוצר, שועדת מסנה של
ועדת הכספים הביאה לפני הוועדה אגב הדיונים בהצעות
התיקון בחוק את הבעיה הזאת, והוועדה חוזרת ומדגישה שזו שאלתה של ועדת
הכספים ששר המוצר יפעיל את התקנה הזאת הלכה למעשה.

מ. חוני: באופן רטרואקטיבי.

ש. דיין:
השאלה עומדת בסדר היום של ועדת המסנה. ועדת
המסנה תדון בכך בישיבה הקרובה. נציגי המסנה היו
נוכחים שעה שהועלתה שאלה זו. הם יודעים על כך והודיעו שיביאו את הדבר
בפני שר המוצר ויקבלו את תשובתו.

בינתיים אני מציע לאשר את התיקונים בחוק ונחכה
להצעותיה של וועדת המסנה.

עלינו להצביע. שמענו את דברי ההסבר וקבלנו
הודעתה של וועדת המשנה.

היו"ר י. גורני:

ה צ ב ע ה

חוק הארנונה תשי"ז-1957 (תיקון) - ג ת ק ב ל.

4. חוק מס עזבוני (תיקון) תשי"ז-1957
=====

אני קורא את התקונים. (קורא)

היו"ר י. גורני:

י. גורני:
לגבי התוכן אין לי ספקות, אולם רוצה אני להעיר
משהו לגבי: כל בעיית האמנות שהן בעלות תוקף
במספט הפנימי הטובי צילי בארץ. בזמנו הכנסתי את האמנה לחוק הטעבר. שם
כתוב כי על בסיס הסדינה לחתום על אמנות אלה. בדיון שהיה בוועדה טיווחדת
על חוק הטעבר על האספה הטכוננת בירושלים הסביר טר שרת בשם הממשלה
שאמנות כאלה כטובן הן האמנות שיש להם תוקף בתוך הסדינה ומשפיעים על
כל מערכת החוקים הפנימיים, ובמקרים כאלה תחליט הכנסת והנציג יחתום.
והנה היום, לא שוטרת הממשלה יותר על הדבר הזה.

אני מעיר הערות אלה לפרוטוקול. הפעם לא מעטור על
חובת דיון מלא לגבי הבעיה הכללית, אולם יש לתקן את הפגם הזה.
אשר לתיקונים הטוצעים - איני מתנגד להם.

(המסך רשטה שז)

לפני-כן רשמה א.מ.

ש. ז.

ועדת הכספים

9.7.1957

חוק מס-עזבון.

ז. סוזאייב:

אם איננו מרחיבים את המסגרת בסיפולנו בחוק זה, נשאלת השאלה אם יש מקום לומר דברים הנוגעים לבעיה העיקרית, כי סביב חוק זה ישנן בעיות טונות.

היו"ר י. גורלי:

אם אתה שואל את היושב-ראש-הרי הוא יכול לעוז לך שכאן לפנינו סעיף, אשר אליבא דכולם יש לאשר אותו ולא לעכב.

מר הנציג:

אני רוצה להודיע לחברי הוועדה, כי אני מכינים סידרה של תיקונים בחוק זה שיבואו אולי עוד לפני הפגרה. אולם הבאנו רק סעיף זה עתה, כי הוא דחוף מפני שיטנם כמה עזבונות בצרפת ובאמריקה המחכים לסידורים.

מר קטרון:

אולי יהיה צורך להכניס שינוי בסעיף 6 (א) כדי שהדבר ייעשה באופן אוטומטי על-ידי המי שבא במקום מנהל מס עזבון ראשי להורות... שיחיו פטורים ממס: 1) נכסים שהונחלו למדינה זרה, אם ובמידה שאותה... 2) נכסים שהונחלו לרשויות מקומיות... אם ובמידה המדינה בה..."

כן אנו מבקשים להוסיף כאן: "בין בתנאי ספטור גומלין דומה ניתן במדינת ישראל", כי ראינו עתה מכתב מעורך-דין בארצות הברית האומר שאין נותנים את הספור, אלא אם המדינה החיא נותנת אותו.

היו"ר י. גורלי:

אנו מקבלים את העקרון ומשאירים לכם את הניסוח

מר קטרון:

המדובר הוא מספר עזבונות למדינת ישראל ולמוסדות שונים, אשר נעזבו לפני תחולתו של חוק זה. אזי עד כה הסתדרנו. אולם אנו מבקשים שתוקף חוק זה יהיה מיום תוקפו של חוק מס עזבון.

ה. ח. ל. ט. ח. :

לקבל חוק זה בהערותיו של מר קטרון.

חוק גמלאות לשרים:

י. קרגמן:

ועדת המסנה לחוק גמלאות לשרים נתכנסה כ-5 פעמים. לאחר תיקונים שהוכנסו בחוק נתקבל החוק על דעת כל חברי הוועדה ברוח טובה ומתוך הכרה מלאה שאנו עושים דבר חשוב.

אני מצטער לומר שיטנן שתי הסתייגויות, אשר אחת מהן היא פוליטית שהורה והסתייגות נוספת. כאשר נגיע לסעיפים האלה אעמוד על הסתייגויות. ההתסייגות הפוליטית אינה באה לפגוע בפברד הפנסיה שמקבל חשר והמסתייג אף מוכז להגדיל את שיעור הפנסיה.

ט. ז.

ועדת הכספים
9.7.1957
חוק גמלאות לשרים.

י. קרגמן:

תיקנו במקצת את החוק שהונא על-ידי הפמטלה,
כי הוא היה בבחינת הצנע לכת מדי.

נעבור עתה סעיף-סעיף כדי שאוכל לעמוד על
התיקונים שהוכנסו.

(קורא את סעיף 1: הגדרות).

א. הרצפלד:

מה פירוש "נכדו של הנפטור"? היכן ההורים של
הנכד?

י. קרגמן:

אם הוכח שהטר היה מפרנס הנכד ואין לנכד
מפרנסים אחרים - נמשך המצב שהיה קיים עד
לתקופת פטירתו של הטר, והנכד הוא בבחינת "שאר".

ה ח ל ט ה :

לקבל את סעיף 1 כפי שהוצע על-ידי ועדת המסנה.

(קורא את סעיף 2 ו-3).

י. קרגמן:

כאן ישנו שינוי לגבי ההצעה המקורית. שם היה
בתוב: שנה אחת עד שלוש שנים נותנים 20% ממסכורת השרים. אנו אמרנו
שכל שנה של כהונתו כשר הוא מקבל 7%, אבל לא פחות מ-21% משלוש עד חמש
שנים - 35%. מחמש שנים ומעלה - 70%.

ש. דיין:

נדמה לי, כי הניסוח כאן מטעה. אין לכתוב
שאם גם היה שר שנה אחת נותנים לו 21% ולא
פחות מזה ואחר-כך מוסיפים לו 7%.

מר קטרוין:

השאלה היא אם להקדים עם הכלל או עם היוצא
מהכלל. אנו מעדיפים להתחיל בכלל, הכלל הוא
7% לסנה. אחר-כך להוסיף את היוצא מתכלל ולהוסיף שיטנו מינימום. לדעתי,
אין ללכת בדרך אחרת.

ש. דיין:

בניח, אם מישהו היה שר שנה אחת, הוא לא
הפסיד את תעסוקתו זאת היין הכלכליים האחרים;
או אם היה חקלאי - מטקו לא נהרס תוך שנה אחת, כי מעשה בכל יום הוא
שארם נוסע להתראות עם קצובים וצוד, אזי בגלל שנה אחת לא צריך לתת לו
זלא כלום, אולם אם היה שר שנים אחדות - אזי הוא יצא מכל העניינים.

י. קרגמן:

ועדת המסנה לא התנגדה לעקרון זה, אם כי
דבר זה איננו משכנע, אשר לשאלתך, מה מפסיד
אדם תוך שנה אחת - דבר זה איננו ניתן למדידה מיד, אלא רק לאחר זמן מסוי
שכובלים להיום הכרית ששום חשול על חוקר לע יצא לחלל את שנתו

ט. ז.

ועדת הכספים
9.7.1957
חוק גמלאות לשרים.

י. קרגמן:
אם המדינה מטילה על אחד מאזרחיה להיות שר היא חייבת לשמור על כבודו. אגב, שיעור הפנסיה הוא כה קטן שאינו מבטיח שמישהו יוכל להתעשר מכך.

י. בדר:
בחוק חסינות חברי הכנסת נאמר; כי מי שהיה שר לא יוכל להיות חבר בהנהלה, בחברה או באיגוד אחר שקיבל בזמנו רשיון מהמדינה בתקופת כהונתו כשר - זוהי הגבלה ואם מישהו אומר: מה יביד הציבור? הרי חובתנו בעניין זה לשאת כולם באחריות.

היו"ר י. גורי:
נדמה לי שיש לצרף לסעיפים האלה גם את סעיף 8. לאמור, שהכנסתו של מי שהיה שר לא תעלה על מסכורת שר, אבל גם לא פחות מכך. אבל מאי נפקא מינה מאיזה מקור הוא מקבל את מסכורתו, בין אם הוא סוחר, עורך-דין, או הוא מקבל את מסכורתו מקופת המדינה?

י. קרגמן:
נקודה זו נידונה בוועדת המשנה וסיכמנו שלא להרחיב את המסגרת ולהסתפק במה שכתוב כאן, כי הדבר אינו ניתן לבדיקה, או שמדי פעם נצטרך לעסוק בבדיקת ההכנסות ודבר זה אינו ניתן. אולם אין זה מחייב את השר לקבל את הגמלה, דבר זה נתון לרצונו.

ה. רובין:
אני הייתי מציע להתנות את קבלת הגמלה בסנתיים ולא שנה אחת. אני חושב שגם בעיני הציבור יראה הדבר. אני גם לא הייתי רוצה שהציבור יחשוב שמפ"ם יושבת בממשלה היא דואגת מיד למי שהיה שר שנה אחת. נוסף לכך, מוצדק הדבר מבחינה עניינית.

אשר לעניין קופת הציבורית - העקרון מוצדק, כלומר, לא לקשור זאת עם הכנסות ממקורות לא ציבוריים.

י. בדר:
לו היינו רוצים לבדוק את הכנסות השרים ממקורות אחרים היה עלינו לעשות זאת שנה וחצי לאחר שנת התקציב, כלומר, לא היינו יכולים כלל לשלם את הגמלה אלא לאחר שנה או שנה וחצי לאחר גמר השנה.

היו"ר י. גורי:
עלינו להפסיק עתה את הישיבה ואנקש את חברי ועדת כספים שלא חשתתפו בוועדת-המשנה לחוק זה לעיין בו, כי אנו מעוניינים להביא את החוק בלי הסתייגויות, אף נבקש את ועדת המשנה לעיין שנית בחוק ונביא אותו בשבוע הבא.